

Rangárþing eystra
Þóra Björg Ragnarsdóttir
Austurvegi 4
860 Hvolsvöllur

Reykjavík, 18. apríl 2024
UST202403-419/A.B.
10.04.02

Efni: Tillaga - Breyting á aðalskipulagi Rangárþings eystra 2020-2032 - Barkastaðir

Vísað er til erindis skipulagsfulltrúa í Rangárþings eystra er barst 27. mars sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um tillögu að breytingu á aðalskipulagi Rangárþings eystra 2020-2032 og nýju deiliskipulagi fyrir Barkastaði

Í greinargerð kemur fram breytingin gengur út á að skilgreint er nýtt 15 ha. verslunar- og þjónustusvæði og minnkar landbúnaðarland sem því nemur. Auk þess segir að heimilt er að byggja allt að 4000 m² hótél fyrir allt að 90 gesti, ásamt veitingaaðstöðu. Auk þess er heimilt er að byggja starfsmannaðstöðu. Heimiluð verður föst búseta innan lóðar. Byggingar verða á einni til tveimur hæðum og þær hannaðar þannig að þær falli sem best að landi.

Fráveita

Umhverfisstofnun telur mikilvægt að það komi fram í tillögunni áætlaður fjöldi gesta og starfsmanna sem dvelja og heimsækja verslunarsvæðið að jafnaði. Auk þess bendir stofnunin á mikilvægi þess að fjallað sé um umfang fráveitu, þ.e. hversu mörgum persónueiningum það skal anna með tilliti til fjölda gesta og eðlis hreinsivirkja. Kröfur um hreinsun á fráveituvatni frá bæði dreifbýli og þéttbýli eru settar fram í reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp.

Ásýnd

Að mati Umhverfisstofnunar er mikilvægt að allar byggingar falli vel að svipmóti og einkenni lands eins og kostur er. Í umfjöllun um umhverfis- og menningargæði í landsskipulagsstefnu segir að mikilvægt sé að huga að ásýnd og yfirbragði nýrra mannvirkja í dreifbýli og hvernig þau falla að umhverfi sínu. Einstök mannvirki geta orðið áberandi í landi því að oft sést vítt yfir til sveita.

Umhverfisstofnun tekur undir að tillagan geti haft neikvæð áhrif á ásýnd og landslag Fljótshlíðarinnar og því mikilvægt að leita allra leiða til að milda áhrifin t.d. með að skrema hótelið af með gróðri og mönum, setja skilyrði um að hótelið sé einungis á einni hæð, að við frágang verði einungis notaður staðrgróður og að byggingar séu klædda jarðarlitum

Umhverfisstofnun bendir einnig á að í 69. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd segir: „Við hönnun vega, virkjana, verksmiðja og annarra mannvirkja skal þess gætt að þau falli sem best að svipmóti lands. Við mat á umhverfisáhrifum og afgreiðslu leyfisumsókna vegna slíkra framkvæmda skal taka afstöðu til þessa atriðis.“

Vistgerðir og fuglalíf

Í 2. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd segir að til að stuðla að vernd líffræðilegrar fjölbreytni skuli stefnt að því að viðhalda fjölbreytni vistgerða innan náttúrulegra útbreiðslusvæða þeirra með þeirri tegundafjölbreytni og þeim vistfræðilegu ferlum sem einkenna hverja vistgerð og tryggja ákjósanlega verndarstöðu einstakra vistgerða.

Umhverfisstofnun bendir á að samkvæmt vistgerðarkorti Náttúrufræðistofnunar Íslands (<http://vistgerdakort.ni.is/>) eru innan skipulagssvæðisins m.a. vistgerðin língresis- og vingulsvist sem eru með hátt verndargildi og eru á lista Bernarsamningsins frá 2014 yfir vistgerðir sem þarfnast verndar.

Í língresis- og vingulsvist getur verið ríkt fuglalíf og er algengt að varpfuglategundirnar; þúfutittlingur (*Anthus pratensis*), hrossagaukur (*Gallinago gallinago*), lóupræll (*Calidris alpina*), spói (*Numenius phaeopus*) og stelkur (*Tringa totanus*.) nýti slíka vistgerð til varps.¹

Umhverfisstofnun bendir á að lóupræll og spói eru ábyrgðartegundir Íslands.

Umhverfisstofnun tekur undir að tillagan mun hafa neikvæð áhrif á gróður og fuglalíf og því mikilvægt að það komi fram hvaða leiðir verði farnar til að draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum á ofangreindar vistgerðir og búsvæði fuglanna. Auk þess þarf að huga að öðrum mótvægisáðgerðum þ.m.t vistheimt.

Virðingarfyllst,

Axel Benediktsson

sérfræðingur

Sverrir Aðalsteinn Jónsson

teymisstjóri

---

¹ <https://www.ni.is/is/grodur/vistgerdir/land/lingresis-og-vingulsvist>